

*До спеціалізованої вченої ради
Д 11.737.02 у Донецькому державному
університеті внутрішніх справ
(25015, м. Кропивницький, вул. Велика
Перспективна, 1)*

ВІДГУК
офіційного опонента
на дисертацію Тищенка Станіслава Володимировича
«Взаємодія прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі
України», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних
наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та
криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Відгук підготовлено за результатами вивчення тексту рукопису С. В. Тищенка та опублікованих за темою дисертації наукових праць. Загальний обсяг дисертації становить 249 сторінок, з яких основного тексту – 178 сторінок.

Актуальність теми дослідження обумовлюється необхідністю системного дослідження взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України з огляду на виконання цими суб'єктами своїх процесуальних функцій. Варто погодитись, що прокурор зосереджується на обвинуваченні та забезпеченні прокурорського нагляду, тоді як слідчий суддя здійснює судовий контроль за дотриманням прав і законних інтересів учасників досудового розслідування. При цьому взаємодія прокурора та слідчого судді залишається важливим елементом забезпечення прав і свобод учасників кримінального провадження, що свідчить про необхідність здійснення подальших наукових розробок у цьому напрямі.

Крім того про актуальність теми дисертаційного дослідження С. В. Тищенка свідчить врахування й узгодженість з положеннями Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки (Указ Президента України від 11 червня 2021 р. № 231/2021); Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки (Указ

Президента України від 11 травня 2023 р. № 273/2023); Стратегії розвитку прокуратури на 2021–2023 роки (наказ Генерального прокурора від 16 жовтня 2020 р. № 489); Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки (наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11 червня 2020 р. № 454).

Обґрунтованість отриманих дисертантом наукових результатів, викладених теоретичних положень, зроблених висновків та наданих пропозицій визначається правильним вибором та використанням сукупності загальних і спеціальних методів наукового пізнання. Зокрема в дослідженні використано діалектичний, порівняльно-історичний, функціональний, дедуктивний, аксіоматичний, системний, соціологічний, статистичний, формально-логічний методи, що слугували підґрунтям для виконання визначених у дослідженні завдань.

Достовірність наукових результатів, положень, висновків, рекомендацій та пропозицій дисертанта було забезпечено широкою емпіричною базою дослідження, яку становлять узагальнені результати проведеного опитування 120 суддів, 269 прокурорів з різних регіонів України щодо окремих питань, пов'язаних із взаємодією прокурора та слідчого судді, а також аналіз рішень Верховного Суду, Європейського суду з прав людини, особистий досвід професійної діяльності автора.

Новизна наукових результатів визначається тим, що дисертація є першою науковою працею, в якій системно досліджено взаємодію прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України. Ознакам наукової новизни відповідає низка визначених дисертантом положень, що винесені на захист. Зокрема, автором *уперше* визначено, що взаємодія прокурора та слідчого судді під час досудового розслідування має узгоджуватися з виконанням цими суб'єктами своїх процесуальних функцій. Невиконання прокурором процесуальної функції обвинувачення, невиконання слідчим суддею процесуальної функції судового контролю під час взаємодії між цими суб'єктами призводить до порушення прав, свобод і законних інтересів

людини у кримінальному провадженні; обґрунтовано, що взаємодія прокурора та слідчого судді структурно складається з трьох етапів, які різняться між собою спрямованістю повноважень прокурора/слідчого судді, а саме: перший (початковий) етап – визначення прокурором законного суду, слідчий суддя якого має повноваження здійснювати судовий контроль під час досудового розслідування; другий (організаційний) етап – забезпечення слідчим суддею належного порядку розгляду клопотання суб'єкта розслідування; третій (основний) етап – перевірка слідчим суддею за участю прокурора законності і обґрунтованості клопотання суб'єкта розслідування; констатовано, що взаємодія прокурора та слідчого судді може здійснюватися лише стосовно реалізації судового контролю під час досудового розслідування, зокрема, щодо перевірки дотримання прав, свобод та законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; запропоновано покладання процесуального обов'язку на суб'єкта розслідування, прокурора та слідчого судді щодо відображення у змісті відповідного клопотання відомостей про забезпечення участі осіб, стосовно прав, свобод і законних інтересів яких може бути прийнято рішення внаслідок здійснення судового контролю.

Водночас варто відзначити й ті положення, що набули свого *вдосконалення*, зокрема інтерпретація терміну «взаємодія» у контексті кримінальної процесуальної діяльності, який запропоновано розуміти як взаємні дії та/або взаємну реалізацію повноважень двох і більше суб'єктів (учасників) кримінального провадження за обставин, що стосуються кожного з них; поняття взаємодії прокурора та слідчого судді як спільної та поетапної реалізації прокурором і слідчим суддею своїх повноважень під час перевірки законності та обґрунтованості дій і рішень суб'єкта розслідування, які стосуються прав, свобод і законних інтересів учасників досудового розслідування; теоретичні уявлення про систему принципів взаємодії прокурора та слідчого судді, до яких запропоновано відносити такі основоположні положення: «правова визначеність» – прокурор і слідчий

суддя реалізують свої повноваження у спосіб, коли застосовані ними положення законодавства не суперечать вимогам нормативно-правових актів вищого рівня; «захист від свавілля» – прокурор і слідчий суддя сприяють іншим учасникам їхньої взаємодії у реалізації процесуальних прав, свобод і законних інтересів; «співмірність» – під час перевірки законності та обґрунтованості дій і рішень суб'єкта розслідування, прокурор і слідчий суддя враховують пропорційність підстав і мети проведення/прийняття відповідної дії чи рішення суб'єктом розслідування, з наслідками обмеження чи зміни порядку реалізації прав, свобод і законних інтересів особи; класифікація взаємодії прокурора та слідчого судді за видом і формою, а саме: за формою – процесуальна (регламентована); за видом: тимчасова (короткотермінова) – потребує об'єднання зусиль прокурора та слідчого судді на певний, нетривалий час, і виникає лише в разі наявності відповідного клопотання владного суб'єкта розслідування; спільна – відбувається за взаємного контролю і обміну інформацією між прокурором, слідчим суддею та іншими особами (в разі їх участі), спрямована на вирішення єдиних питань; багатостороння – у випадках, передбачених КПК України, у такій взаємодії беруть участь, як правило, інші особи; оперативна – спрямовується також на вирішення завдань, які носять ситуативний характер і потребують негайного розгляду; зовнішня – відбувається за участю суб'єктів, які не підпорядковані один одному.

Серед деяких висновків дисертанта також наявні окремі положення, що *дістали подальшого розвитку*, а саме наукове положення щодо необхідності існування під час досудового розслідування ступеневої контрольної-наглядової форми обмеження чи зміни правил реалізації суб'єктом розслідування прав, свобод і законних інтересів іншого учасника досудового розслідування, що має забезпечуватися непідпорядкованими один одному владними суб'єктами кримінального провадження; доктринальне положення про недоцільність реалізації судового контролю щодо отримання відомостей, які становлять лікарську таємницю, якщо особа дає добровільну згоду

суб'єкту розслідування на одержання медичних документів стосовно себе; теоретичне уявлення про врахування міжнародного досвіду правового регулювання взаємовідносин прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі щодо загальних та спеціальних правил розгляду клопотань суб'єкта розслідування.

Висновки автора заслуговують на високу оцінку, оскільки повною мірою відображають новизну проведеного дослідження. Зокрема справедливою вбачається думка дисертанта, що взаємодію прокурора та слідчого судді варто розглядати як спільну та поетапну реалізацію прокурором і слідчим суддею своїх повноважень під час перевірки законності та обґрунтованості дій і рішень суб'єкта розслідування, які стосуються прав, свобод і законних інтересів учасників досудового розслідування. Серед інших висновків, що відображають досягнуті наукові результати, треба звернути увагу на такі положення: 1) взаємодія прокурора та слідчого судді може проявлятися лише стосовно реалізації судового контролю під час досудового розслідування, зокрема, щодо перевірки дотримання прав, свобод та законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні; 2) взаємодія прокурора та слідчого судді під час досудового розслідування має узгоджуватися з процесуальними функціями цих суб'єктів кримінального провадження. Невиконання прокурором та слідчим суддею своїх процесуальних функцій під час взаємодії між собою призводить до порушення прав, свобод і законних інтересів людини у кримінальному провадженні; 3) до системи принципів взаємодії прокурора та слідчого судді належать наступні основоположні положення: правова визначеність; захист від свавілля; співмірність. Зміст цих положень особливо розкривається щодо взаємодії прокурора та слідчого судді; 4) збільшення кількості фактів взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному провадженні України вимагає перегляду правил взаємодії зазначених суб'єктів, особливо в частині спрощення даної процедури з метою зменшення навантаження на судову гілку влади і прокурорів; 5) пропозиції

щодо покладання процесуального обов'язку на суб'єкта розслідування, прокурора та слідчого судді щодо відображення у змісті відповідного клопотання відомостей про забезпечення участі осіб, стосовно прав, свобод і законних інтересів яких може бути прийнято рішення внаслідок здійснення судового контролю. Поруч з тим низка інших положень, викладених у роботі, виконують важливу роль у визначенні особливостей нормативно-правового регулювання взаємовідносин прокурора та слідчого судді.

У змісті дисертації наукові результати, теоретичні положення, висновки, рекомендації та пропозиції, викладено послідовно, враховуючи їхню наукову новизну. Форма викладу доктринальних положень, висновків, рекомендацій та пропозицій дозволяє позитивно оцінити зміст і новизну наукових результатів, а також вагомий внесок автора у розвиток теорії кримінального процесу. Висновки зроблені самостійно, без використання зайвих понятійних конструкцій, з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Повнота викладу наукових положень в наукових публікаціях дисертанта. Основні положення дисертаційного дослідження, відображено у 17 наукових публікаціях, з них 8 наукових статей – у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (в тому числі 1 наукова стаття у виданні, яке включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International), а також 9 тез доповідей – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій. На підставі вивчення змісту дисертаційної роботи, автореферату дисертації та опублікованих наукових праць автора за темою дисертації, необхідно зазначити, що ключові висновки в повному обсязі відображено у відповідних публікаціях, що свідчить про достатність ознайомлення наукової спільноти з основними розробками дисертанта.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені у межах дисертації основні наукові результати, теоретичні положення, висновки та пропозиції використовуються у: законотворчій діяльності – під час внесення змін та доповнень до Кримінального процесуального кодексу України; правозастосовній діяльності органів досудового розслідування – органів

прокуратури та суду під час планування і здійснення ними своїх повноважень у взаємодії між собою; науково-дослідній діяльності – при дослідженні теоретично-практичних основ взаємодії прокурора та слідчого судді; освітньому процесі – під час викладання навчальних дисциплін «Кримінальний процес», «Особливості участі прокурора та адвоката у кримінальному процесі», «Прийняття процесуальних рішень та провадження слідчих (розшукових) дій», «Європейські стандарти прав людини у кримінальному процесі», «Актуальні проблеми кримінально-процесуальної та оперативно-розшукової діяльності», а також при підготовці навчально-методичної літератури.

Зміст та оформлення дисертації. Подана дисертація структурно складається з вступу, трьох розділів, які містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 249 сторінок, з яких основний текст – 178 сторінок, список використаних джерел – 48 сторінок (407 найменувань), додатки на 10 сторінках.

Автор дисертації завдяки чітко визначеному плану зміг всебічно дослідити проблемні аспекти взаємодії між прокурором та слідчим суддею на етапі досудового розслідування. Виклад положень у дисертації є достатньо повним, оскільки автору вдалося охопити всі ключові аспекти взаємодії між цими суб'єктами з урахуванням відмінностей їх процесуальних функцій. Вибір предмета та об'єкта дослідження також видається правильним та доцільним, оскільки саме ці взаємовідносини є критично важливими для забезпечення дотримання прав і свобод учасників кримінального провадження.

У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертаційного дослідження і встановлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами. Також висвітлено мету й завдання дослідження, об'єкт і предмет дослідження, охарактеризовано використані методи, вказано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів. Додатково наведено

інформацію про апробацію та публікації результатів дослідження, а також про структуру й обсяг дисертації.

Перший розділ, під назвою «Теоретико-методологічні основи взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі», складається з трьох підрозділів. В межах першого підрозділу «Основні етапи та методологічні засади наукового дослідження контрольно-наглядової діяльності під час досудового розслідування», дисертант розглядає теоретико-правовий аналіз контрольно-наглядової діяльності під час досудового розслідування. Він має довгу історію і охоплює широкий спектр проблем теоретичного і практичного характеру. Дослідження в цій області зазвичай фокусувалися на таких питаннях: необхідність контролю і нагляду за досудовим розслідуванням, обмеження прав, які підлягають нагляду і контролю, суб'єкти, що мають повноваження здійснювати функцію нагляду і контролю, а також їхні повноваження (середина XIX століття); функції, завдання і принципи діяльності прокурора у кримінальному процесі, мета діяльності учасників досудового розслідування, характеристика відносин між ними (початок XX – кінець XX століття); сутність, завдання, мета та функції суду під час досудового розслідування, співвідношення судового контролю, прокурорського нагляду і відомчого контролю, порядок обмеження конституційних прав і свобод (кінець XIX століття – дотепер).

У підрозділі 1.2, під назвою «Гене́за правового регулювання прокурорського нагляду та судового контролю за досудовим розслідуванням у різні періоди історії України», встановлено, що через включення України до складу різних держав протягом історичних періодів існували різні підходи до регулювання нагляду і контролю за слідством на території нашої країни.

У підрозділі 1.3, під назвою «Міжнародний досвід правового регулювання взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі», виділено загальні та спеціальні правила розгляду клопотань суб'єкта розслідування. Загальні правила розгляду застосовуються до всіх

клопотань суб'єкта розслідування, тоді як спеціальні правила стосуються окремих клопотань суб'єкта розслідування.

У розділі 2 «Правова природа взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України» дисертант глибоко аналізує сутність та особливості взаємодії цих ключових суб'єктів кримінального провадження. У підрозділі 2.1 «Сутність взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України» визначено, що термін «взаємодія» у контексті кримінальної процесуальної діяльності означає взаємні дії та реалізацію повноважень двох або більше суб'єктів (учасників) кримінального провадження, що стосуються кожного з них. Тому взаємодія прокурора та слідчого судді включає спільну та поетапну реалізацію їхніх повноважень під час перевірки законності та обґрунтованості дій і рішень суб'єкта розслідування, які стосуються прав, свобод і законних інтересів учасників досудового розслідування. У кримінальному процесі України взаємодія прокурора та слідчого судді може мати місце лише під час судового контролю під час досудового розслідування, зокрема, щодо перевірки дотримання прав, свобод та законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

Автор чітко визначає, що взаємодія прокурора та слідчого судді полягає у спільній та поетапній реалізації їхніх повноважень під час перевірки законності та обґрунтованості дій і рішень суб'єкта розслідування, які стосуються прав, свобод і законних інтересів учасників досудового розслідування. Ця взаємодія має місце виключно у контексті судового контролю за дотриманням прав, свобод та законних інтересів людини у досудовому кримінальному провадженні.

Важливо, що автор підкреслює необхідність узгодження взаємодії прокурора та слідчого судді з їхніми процесуальними функціями. Прокурор діє у напрямі обвинувачення, а слідчий суддя – у напрямі судового контролю. Така чітка диференціація ролей є запорукою ефективної та збалансованої взаємодії цих суб'єктів у кримінальному процесі.

У розділі 2.2 «Принципи взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України» визначено кілька ключових аспектів, які складають основи їхньої взаємодії. По-перше, дисертант слушно зазначає, що «правова визначеність» передбачає, що прокурор і слідчий суддя виконують свої функції, дотримуючись положень законодавства, які не повинні суперечити нормам вищого рівня. По-друге, логічною виглядає позиція автора про те, що принцип «захисту від свавілля» вказує на те, що обидві сторони мають допомагати іншим учасникам процесу у здійсненні їхніх прав, свобод та законних інтересів. Нарешті, принцип «співмірності» полягає в тому, що прокурор і слідчий суддя повинні зважати на пропорційність підстав і цілей при оцінці законності та обґрунтованості дій та рішень суб'єкта розслідування, враховуючи наслідки, які можуть вплинути на реалізацію прав і свобод особи.

У підрозділі 2.3 «Порядок взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України» підкреслюється, що ця взаємодія може характеризуватися кількома критеріями. По-перше, за формою вона є процесуальною та регламентованою. По-друге, за видом взаємодію можна класифікувати на кілька типів: 1) тимчасову (короткотермінову), яка виникає лише у разі надходження відповідного клопотання суб'єкта розслідування та потребує зосередження зусиль на певний обмежений період; 2) спільну, що передбачає взаємний контроль та обмін інформацією з метою вирішення спільних питань для прокурора і слідчого судді; 3) багатосторонню, у якій, відповідно до КПК України, зазвичай беруть участь й інші особи; 4) оперативну, що націлена на розв'язання ситуативних задач, які потребують термінового розгляду; 5) зовнішню, в якій всі учасники не підпорядковані один одному. По-третє, за структурою порядок взаємодії умовно ділиться на три етапи – початковий, організаційний та основний. На початковому етапі прокурор визначає, до якого законного суду належить слідчий суддя, що має право здійснювати судовий контроль під час досудового розслідування. На організаційному етапі слідчий суддя забезпечує належний порядок розгляду

клопотання суб'єкта розслідування. На основному етапі слідчий суддя, за участю прокурора, перевіряє законність і обґрунтованість клопотання.

У розділі 3 «Шляхи оптимізації взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України», зокрема у підрозділі 3.1 «Удосконалення порядку взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України», автор пропонує шляхи удосконалення порядку взаємодії між цими суб'єктами. Автор обґрунтовує необхідність перегляду правил взаємодії прокурора та слідчого судді у зв'язку зі щорічним збільшенням кількості фактів взаємодії у кримінальному провадженні України. З метою зменшення навантаження на судову гілку влади і прокурорів без шкоди правам, свободам і законним інтересам учасників досудового розслідування автор пропонує кілька змін до чинного законодавства. Серед запропонованих змін варто відзначити скасування вимоги щодо участі свідків при розгляді клопотання, зміну переліку обставин, за наявності яких можна проникати до житла чи іншого володіння особи до отримання дозволу суду, а також скасування загального обов'язку щодо здійснення перекладу процесуальних документів, окрім повідомлення про підозру. Ці пропозиції виглядають обґрунтованими і можуть сприяти підвищенню ефективності взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України. Однак, на думку рецензента, було б корисно більш детально проаналізувати можливі наслідки реалізації цих пропозицій на практиці та оцінити їх вплив на захист прав і свобод учасників досудового розслідування. В цілому, дисертаційне дослідження містить цінні пропозиції щодо удосконалення порядку взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України, які можуть бути корисними для подальшого розвитку законодавства і практики у цій сфері. Також дисертантом небезпідставно було запропоновано надати особам, які є суб'єктами розслідування, право отримувати відомості, що становлять лікарську таємницю, без примусу отримання дозволу слідчого судді, якщо така особа надасть добровільну згоду на одержання такої інформації стосовно себе. Ця пропозиція відкриває шлях до належного

захисту прав осіб на досудовому розслідуванні. Крім того, автор пропонує надати прокурору та слідчому право самостійно призначати експертизу без дозволу слідчого судді, що збільшило б швидкість і ефективність досудового розслідування. Також було запропоновано встановити єдине правило подачі клопотань слідчим за погодженням з прокурором, а саме направлення їх до слідчого судді місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування. Це узгодження допоможе уникнути можливих неприємностей та суперечностей при розгляді клопотань.

У підрозділі 3.2 «Оптимізація повноважень прокурора та слідчого судді під час взаємодії» автором було проведено аналіз повноважень прокурора та слідчого судді під час взаємодії у кримінальному процесі України. Автор з'ясовує одну з системних проблем реалізації прокурором і слідчим суддею своїх повноважень під час взаємодії, а саме питання про участь інших осіб у такій взаємодії. Автор вказує на те, що існуючий комплекс повноважень прокурора та слідчого судді не дає змоги належним чином вирішити питання про участь володільця речей (документів) у розгляді клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, власника майна – у розгляді клопотання про арешт майна, власника житла – під час прийняття рішення про домашній арешт. Ця проблема виглядає досить актуальною, оскільки слідчий суддя вирішує питання про участь цих суб'єктів у розгляді клопотання на підставі відповідного обґрунтування в клопотанні, але законодавець не передбачив можливості відображення у клопотанні відомостей про участь інших осіб у його розгляді.

В цілому, дисертаційне дослідження містить цінний аналіз проблем реалізації прокурором і слідчим суддею своїх повноважень і процесуальних функцій під час взаємодії, який може бути корисним для подальшого розвитку кримінального процесуального законодавства і вітчизняної практики у цій сфері.

Дисертація містить 4 додатки, розміщених на 10 сторінках, що включають таблицю підсумків проведення анкетування, акти впровадження

результатів наукового дослідження в освітню та науково-дослідну діяльність, а також перелік публікацій дисертанта за темою дисертації.

Список використаних джерел нараховує 407 найменувань, викладених в алфавітному порядку.

Вимоги щодо оформлення дисертаційної роботи не порушено. Робота викладена якісною українською мовою. Зміст автореферату повною мірою передає основний зміст і ключові результати дисертаційного дослідження.

За підсумками аналізу змісту дисертаційної роботи текстових запозичень без посилання на використане відповідне джерело не виявлено. Дисертантом не порушено загальні засади академічної доброчесності.

На підставі вищезазначеного необхідно констатувати позитивну оцінку змісту поданого дисертаційного дослідження С.В. Тищенка. Проте окремі положення наукової роботи не є категоричними та є предметом наукової дискусії, що потребує обговорення під час здійснення публічного захисту.

1. У підрозділі 1.2 дисертантом проведено змістовний аналіз історичних етапів правового регулювання прокурорського нагляду та судового контролю за досудовим розслідуванням. На підставі здійсненого дослідження автор підсумовує, що входження України у різні періоди часу до складу інших держав мало наслідком існування неоднакових підходів до врегулювання нагляду і контролю за слідством, що здійснювалося на теренах нашої країни. Водночас, говорячи про етап, пов'язаний зі здобуттям Україною незалежності, автор належним чином не звертає увагу на те, що до прийняття КПК України в 2012 році, фактично діяв КПК 1960 року. Тому робота лише б виграла при наявності безпосереднього порівняння правової регламентації функцій контролю і нагляду зі сторони суду і прокурора за старим та за чинним кримінальним процесуальним законом.

2. У підрозділі 1.3, розглядаючи міжнародний досвід взаємодії прокурора та слідчого судді, автор наголошує, що кримінальний процесуальний закон Болгарії, на відміну від КПК України, містить вимогу, що у відповідному клопотанні треба зазначати відомості щодо раніше

проведених процесуальних дій у справі та їх результат. Проте ст. 246 КПК України містить вичерпний перелік підстав проведення негласних слідчих (розшукових) дій, а ст. 247, ст. 248 встановлює чіткі правила розгляду клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії слідчим суддею. В цьому плані потребує пояснення доцільність перейняття досвіду Болгарії в частині змісту клопотання під час надання дозволу на проведення негласних (слідчих) розшукових дій.

3. Суперечливим виглядає виокремлення у підрозділі 2.2 принципів взаємодії прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України. Це пов'язано з тим, що ст. 7 КПК України визначає загальні засади кримінального провадження, які є всеохоплюючими, а тому стосуються і взаємовідносин між прокурором та слідчим суддею. Уявляється, що виокремлені автором принципи взаємодії (правова визначеність; захист від свавілля; співмірність) мають охоплюватися змістом загальних принципів кримінального провадження.

4. Невирішеною залишається позиція автора щодо необхідності визнання додатків до клопотання доказами (стор. 147). Проте слідчий суддя повинен зважати й на ті матеріали, що додаються на обґрунтування поданого клопотання, а, отже, для вдосконалення правозастосовної діяльності питання оцінки додатків до клопотання існує необхідність почути власну думку дисертанта під час публічного захисту.

5. Недосконалим вбачається оформлення підсумків проведення опитування респондентів серед практичних працівників за темою дослідження, оскільки відсутній узагальнений опис отриманих результатів. Робота лише б виграла, якщо б дисертант окремо пояснив причинно-наслідковий зв'язок наданих відповідей із наявними недоліками правового регулювання взаємодії прокурора та слідчого судді.

Разом з тим, вказані зауваження здебільшого мають формальний і дискусійний характер, а, отже, не впливають на загальне позитивне враження від дисертаційного дослідження С.В. Тищенка.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертація Тищенка Станіслава Володимировича на тему «Взаємодія прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України», подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність, є завершеним монографічним дослідженням, у якому комплексно та обґрунтовано вирішено важливе наукове завдання щодо визначення особливостей взаємовідносин прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України. Подана дисертація відповідає вимогам п.п. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, а її автор **Тищенко Станіслав Володимирович** заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність на підставі прилюдного захисту.

**Офіційний опонент –
проректор Одеського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор**

(Handwritten signature)
Максим КОРНІЄНКО